

به تفرقه اجتماعی دامن نزنید

یادداشتی از احمد زیدآبادی

درباره نوع مواجهه سیستم با حادثه تروریستی کرمان

رد صلاحیت تعیین کننده صلاحیت

درباره سید محمود علوی وزیر سابق اطلاعات

که برای نامزدی مجلس تایید نشد

مولانا از زندگی می گوید

گفت و گو با نهال تجدد

پژوهشگر و نویسنده کتاب «عارف جان سوخته»

گرانی و سهمیه خوری در بازار شیر خشک

گزارش میدانی هم‌میهن و گفت‌وگو با داروخانه‌داران و خانواده نوزادان

گزارش خودرو ۱۰-۱۱

بازار سیاه نوظهور

هشدار کارشناسان: با اجرایی شدن مصوبه واردات خودروهای دست دوم بازاری بزرگ برای فروش قطعات کمیاب و گران ایجاد خواهد شد

سرمقاله

خودرو نمونه سیاستگذاری

به نظر می‌رسد که ماجرای خودرو در دولت جدید تبدیل به یک معضل جدی شده است که نه می‌تواند در مورد آن تصمیم عقلانه و علمی بگیرند و نه حتی می‌توانند روی یک تصمیم غلط بایستند. زیرا تغییر تصمیمات بیش از اینکه شاهدش هستیم، عوارض، مشکلات، فساد و رانت ایجاد می‌کند. آخرین تصمیم اعلام‌شده آن نیز فروش زیر پنج درصد قیمت بازار است. حالا معلوم نیست این رقم پنج درصد را از کجا آورده‌اند؟ به علاوه، معلوم نیست که چگونه می‌خواهند بامی‌توانند با انحصار دوشرکت هم‌پیمان یعنی سایپا و ایران خودرو مقابله کنند؟ چون در شرایط انحصاری به راحتی می‌توان قیمت بازار را افزایش داد. همچنین، وضع واردات خودرو نیز در ابهام و ممنوع است. آنچه که برای ناظران اقتصادی اهمیت دارد، فقط مسئله خودرو نیست؛ گرچه خودرو سهم مهمی از بازار و اقتصاد کشور را به خود اختصاص می‌دهد، ولی سیاست‌های خودرویی این دولت، آئینه تمام‌نمای سایر سیاستگذاری‌ها نیز هست. این سیاست‌ها بر حسب نفوذ افراد و نهادهای تغییر می‌کند. گروه‌های فشار بر آن اثرگذار هستند و بر پایه یک رویکرد کلان و مشخص سیاستگذاری نمی‌شود؛ نه بازار آزاد را می‌پذیرند و نه اقتصاد متمرکز دولتی را. هر روز بر حسب فشاری که تحمل می‌کنند، به سویی گرایش دارند و این بدترین وضع است. عوارض هر دورویکرد را دارد و منافع هیچ کدام را ندارد. این سیاست در نظام ارتباطی هم به خوبی دیده می‌شود. بخشی از این نظام ارتباطی به نسبت بسته و محدود است. آزادی اطلاعاتی در آن اندک است؛ ولی بخشی دیگر تا دل‌تان نخواهد آزاد است و اصولاً قادر به مهار آن نیستند، چون مردم با مهار آنها همراهی نمی‌کنند، زیرا می‌دانند که بخش بسته نظام ارتباطی، باز خواهد شد. جالب است که در سطح مقامات رسمی هم هر دورویکرد طرفدار دارد و اظهار هم می‌شود؛ گاه هر دورویکرد از طرف شخص واحدی گفته می‌شود، ولی مسئله مهم این است که در اتخاذ تصمیم ناتوان هستند. برای نمونه خوب است که به جملات دیروز آقای رئیسی توجه کنیم که گفت: «وسائل ارتباطی و اطلاعاتی امروز را نمی‌توان محدودسازی کرد، زیرا دسترسی برای همه وجود دارد؛ این بسته به همه سطوح و لایه‌های زندگی بشر نفوذ کرده است.» تقریباً بسیاری از افراد و حتی روحانیون نیز به بی‌نظم بودن فیلترینگ و هزینه‌ساز بودن آن اشاره کرده‌اند و بار مالی بسیار گزافی را به مردم تحمیل می‌کند و حتی از نظر اطلاعاتی و امنیتی نیز خطرناک است و حالا هم بالاترین مقام اجرایی کشور در این زمینه صریحاً اظهار نظر کرده است. پس چرا مشکل فیلترینگ حل نمی‌شود؟ جالب اینکه خود آقایان هم همگی در این فضا حضور دارند؛ فتنایی که آن را فیلتر کرده‌اند! ❏

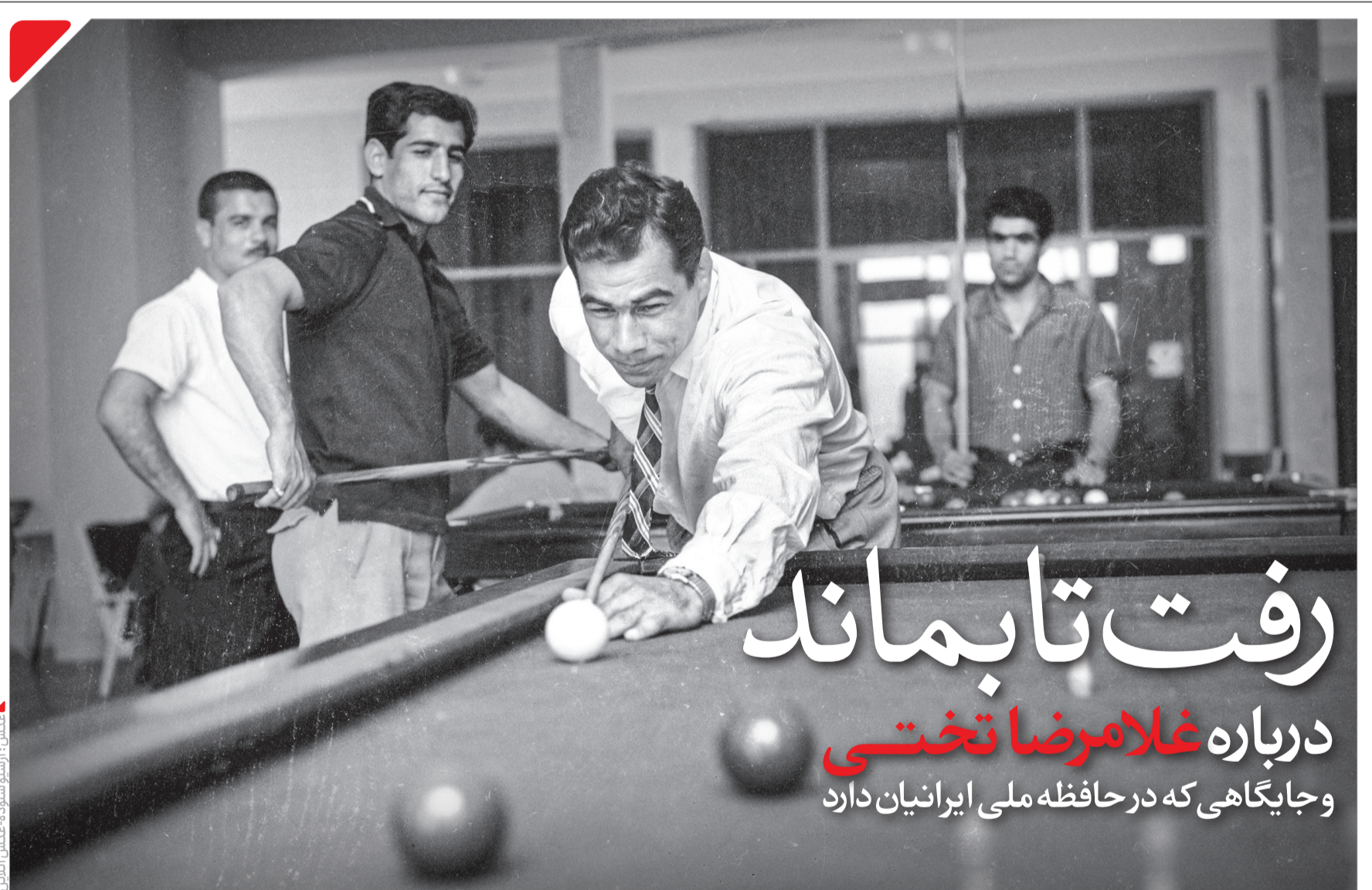
پیش‌بینی شورای روابط خارجی آمریکا از مهمترین رخدادهای بحران ساز نقاط مختلف دنیا

درگیری‌های ۲۰۲۴

معمول است. ۳ اتفاق با احتمال زیاد و تأثیر زیاد در این فهرست ارزیابی شده‌اند که درگیری خشونت‌آمیز سیاسی داخل آمریکا حول محور رقابت بایدن-ترامپ، تشدید و گسترش بحران حملات اسرائیل به فلسطینیان و موج مهاجران در مرز جنوبی آمریکا هستند و برای اولین بار است که سه سناریو چنین وضعیتی دارند. جمعاً ۸ اتفاق نیز در اولویت بالای توجه قرار گرفته‌اند که به جز این سه نمونه، مربوط به این وقایع هستند: جنگ اوکراین، تنش چین و تایوان، تقابل ایران و اسرائیل، حمله سایبری به آمریکا و بحران ناشی از فعالیت‌های کره شمالی. فهرست اولویت‌ها و درگیری‌های احتمالی و تفسیر و توضیح این اندیشکده درباره این پروژه را امروز در صفحات بین‌الملل خواهید خواند.

بر سیاست‌ها و منافع ایالات متحده، ارزیابی می‌شوند و با ترکیب این دو عامل، بر اساس اولویت به سه طبقه تقسیم می‌شوند. ایده این اندیشکده این است که این فهرست، بناست کمکی برای سیاست‌گذاران باشد تا در نتیجه آن، فهرستی از اولویت‌های پیشگیری از تنش در سطح دنیا داشته باشند که حاصل خرد جمعی متخصصان و اهالی تجربه است و می‌تواند نقشه راهی برای تنظیم سیاست‌ها و منابع در سال پیش رو باشد؛ به عبارتی مشورتی برای اهالی تصمیم‌گیر که البته، با انتشار عمومی، برای باقی ناظران و صاحب‌نظران و دنبال‌کنندگان نیز مرجعی قابل استفاده می‌شود. نسخه مربوط به سال ۲۰۲۴ این گزارش سالانه اخیراً منتشر شده است و در آن، به روایت خود اندیشکده، وضعیت تا حدی نگران‌کننده‌تر از حد

روح‌انگیزها/ خبرنگار بین‌الملل: اندیشکده «شورای روابط خارجی» مجموعه‌ای است که جمع‌گسترده‌ای از کارشناسان برجسته سیاست خارجی و بلکه مقامات فعلی و سابق وزارتخانه‌های خارجه، دفاع و دیگر نهادهای حوزه روابط بین‌الملل ایالات متحده را، یا در عضویت دارد یا در دسترس. این اندیشکده یا تکیه بر این سرمایه، از سال ۲۰۰۸، ایده‌ای به عنوان «نظرخواهی اولویت‌های پیشگیرانه» را پی گرفته است که در آن هر سال، فهرستی از درگیری‌های مختلف جهان را در معرض ارزیابی کارشناسان قرار می‌دهد، درگیری‌هایی که ممکن است شدت یا گسترش یابند، یا درگیری‌های بالقوه‌ای که ممکن است بالفعل شوند. در این پروژه سالانه، این درگیری‌ها بر اساس دو فاکتور، احتمال وقوع و تأثیر آن‌ها

رفت تابماند

درباره غلامرضا تختی و جایگاهی که در حافظه ملی ایرانیان دارد

مهررداد خدیر معاون سردبیر

نمی‌کند. مضمون اصلی جمله کلیدی و طلایی جمشید مشایخی در آن برنامه تلویزیونی که گویا گفت تا رازی را به گور نبرد این بود که «اگر طلاق می‌داد دیگر تختی نبود و اگر هم طلاق نمی‌داد باز تختی نبود» ولی جفاست اگر تصور کنیم تنها خانه بر جهان پهلوان تنگ شده بود چرا که بیرون تنگ‌تر بود. این حس را بهرام توکلی که البته نسبتی با شهلا توکلی ندارد در فیلم «تختی» منتقل کرده است. همان صحنه که تختی مجنون‌وار، کار پدر را در میخ کوفتن بیهوده تکرار می‌کند و سخت تکان دهنده است و اشک بر چشم می‌نشانند. علی حاتمی فرصت نیافت که فیلم تختی را به پایان برساند اما فیلم‌نامه موجود و مشخص است کارگردان فقید برای سکانس پایانی چه در سر داشته است. روایت او هم خودکشی است منتها نه به اختیار که به اجبار و با مداخله مستقیم از بیرون. این روایت هم البته در سال‌های اخیر کم‌رنگ شده ولی نقل بخش پایانی فیلمی که سعیدی سینمای ایران نوشته، نشان‌دهنده ذهنیت سال‌های قبل‌تر است و نقل آن خالی از لطف نیست: «تلفن قطع می‌شود. جهان پهلوان با تعجب گوشی را می‌گذارد. کاغذی از زیر در به داخل فرستاده می‌شود. جهان پهلوان کاغذ را باز می‌کند. این متن روی آن نوشته شده است: «این نامه را به خط خودتان بنویسید:» حضور مبارک آقای دادستان، این ورقه وصیت‌نامه اینجانب است. تمنایی که از جناب‌عالی دارم این است که اولاً مهریه زخم هر چه هست بدهید. بیشتر راضی نیستم، ثانیاً از هیچ کس گله و شکایت و ناراحتی ندارم. خودم این تصمیم را گرفتم و احدی در کار من دخالت ندارد. غلامرضا تختی ۱۳۴۶/۱۰/۱۶ ❏

سال‌هاست دیگر از فقدان غلامرضا تختی با واژه «شهادت» یاد نمی‌شود. چرا که انگاره قتل جهان پهلوان رنگ باخته و فرضیه «خودکشی» پذیرفته شده است. با این حال و به رغم قبح خودکشی در فرهنگ ایرانی و دینی و حتی اصطلاح تازه‌تر «مرگ خودخواسته» اسطوره تختی نشکسته و نه تنها خشی هم به آن وارد نشده، بلکه همچنان باشکوه پیش روی ماست و به همین سبب هر سال ۱۷ دی باز از او یاد می‌کنیم و در پنجاه‌وششمین سالگرد خاموشی آن سیمای نجیب نیز. این یادکرد هم منحصر به تجمع ورزشکاران در گورستان ابن‌بابویه نیست زیرا هر که از منظری یاد او را تازه می‌کند. با این وصف اگر چه دیگر از مرگ او به «شهادت» و از خود او با لفظ «شهید» یاد نمی‌شود و سخن از خودکشی تختی است اما انگار در این انگاره اتفاق نظر وجود دارد که آن مرگ از جنس خودکشی‌های دیگر نبوده و نه حتی چون صادق هدایت با صیغه فلسفی یا موارد دیگر بلکه از آن قسم است که او را دیگرانی به این مسیر انداختند و راهی جز آن فرجام باقی نگذاشتند. جمشید مشایخی بازیگر فقید البته بحثی دیگر را پیش کشید و اواخر حیات سخنی گفت که اگر چه نزد کسانی تازه نبود منتها مطابق قراری نانوشته بنا نبوده تا همسر تختی زنده است به آن پرداخته شود و به همین خاطر درباره احتمال خودکشی به سبب اختلاف یا مشاجره یا سرزنش‌ها و تحقیرها کمتر گفته می‌شد اما پس از درگذشت شهلا توکلی این ملاحظه اخلاقی از میان رفت و فرزند آنان نیز از ایران کوچیده و رفته و کمتر در مناقشات شرکت می‌کند. هر چند او هم به دنبال اثبات فرضیه قتل نیست اما طبعاً با کسانی که پای مادر را در طعنه به تختی به میان می‌کنند، هم‌داستانی